

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Helyben félvre 6 K., negyedévre 3 K. — 1.
Vidéken " 8 K. " 4 K. 50 L.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint az udvarban.

Óh az a pótadó!

Még egy határozat.

Interpelláció készül.

Néhány nap előtt kellemes meglepetést vitt hírül az ujság. Hiába lesz fizetésemelés, nem lesz nagyobb a pótadó. Ez volt a meglepetés. Persze-persze. Ilyenkor restauráció előtt még fizetésemelés esetén sem lehet emelni a pótadót. A számokra rózsaszínű mázt huznak. Ráér a legsötétebb numerussokkal előrukkolni majd — a restauráció után.

De hát így szokott lenni. Sejtjük, hogy csak pünkösdi királyság a pótadó kilátásba helyezett kisebb percentje. Hat évben egyszer szokta ilyen szerényen meghuzni magát. Őt éven keresztül pedig ágas-kodik-bogaskodik. Mindig neki áll feljebb.

Máskülönben helyes, ha kellemes meglepetéseket szerez a városháza vezérkara Debrecen népének. Csak abban van rossz politika, ha restauráció előtt olyan módon hívja

ki a vezérkar a társadalmi élet egyik-másik osztályának kritikáját, mint utabban a városház alatti üzlethelyiség kiadásával tette.

Mert az történt, hogy nyilvános pályázat mellőzésével bérbeadták a városház épületében a Telegdi-féle helyiséget. Sérelem esett ezzel Debrecen kereskedőin, akik a fejlődött üzleti viszonyok óta ugyyszólván harcot folytatnak egy-egy megüresedett üzleti helyiség után. Hátha az még a város központján, a városház épületében van.

Hiszen ha erre a helyiségre nyilvános pályázatot írnak ki — aminthogy kellett volna — jelenkényen kedvezőbb bérleti árt hozott volna a város javára a kétségtelen versengés.

Már pedig mi kell, hogy a vezérkar szeme előtt lebegjen? Először is, másodszor is és mindig a közérdek. A nyilvános pályázat pedig a közérdek: a pótadó szerény csökkentésére hozott volna nagyobb bért.

A városházán nem is sejtik, milyen hullámokat kavart ez a csöndes határozat. A kereskedők

nem tudnak és ahogy értesülünk, nem is fognak bennne megnyugodni.

Megy be pótajánlat nagyobb bérösszeggel. Ez már bizonyítja, hogy a nyilvános pályázat még nagyobb sikert hozhatott volna. De lesz miatta közgyűlési interpelláció is.

És helyes! Ahol egy fillérrel nagyobb sikert lehet elérni a város közéletjaira, ott az egészséges vezetésnek ezt a fillért nem szabad az ablakon kidobni.

POLITIKAI HIREK.

Ki akar a királyhoz menni? A hivatalos lap mai számában ezt a hírt közli:

Ő felsége Budapesten folyó bé 21-től kezdve általános kihallgatásokat fog adni, melyekre leendő előjegyzés véget naponként délelőtt 9 órától délután 1 óráig lehet a kabinetirodában (kir. várpalota) jelentkezni.

Burián miniszter a boszniai állapotokról. Burián közös pénzügyminiszter, aki tegnap érkezett Budapestre, egy újságíró előtt úgy nyilatkozott, hogy Boszniában és Hercegovinában jelenleg teljes rend és nyugalom van. Erről mostani inspekción

VILÁGHIRŰ BORSALINO KALAPOK FEKETEJÉNÉL

A hal.

— Louise, Louise, halgass ide! Balocher bácsi meglátogat bennünket.

— Ah! igazán?

— Igen, olvassd.

Ezzel Durosier ur egy levelet adott neje kezébe. A levélben az állott, hogy Balocher bácsi egy napot szeretne falun tölteni unokaöcsésénél és csütörtökön, holnapután megérkezik.

— A legnagyobb vendégszeretettel kell őt fogadnunk. Te tudod már miért. . . Ne takarékoskodj a pénzzel.

— Persze, persze. De hát mit főzünk neki?

— Emlékszem, hogy a halat szenvedélyesen szereti.

— No igen, ha szép. De ő maga is horgász és ért a halakhoz.

Durosier elgondolkozott.

— Majd beszélök az öreg Patuval — mondta azután, kis idő múlva.

Patu öreg paraszt volt, a ki fiatalabb éveiben Párisban tartózkodott s valamivel „felvilágosodottabb” volt a többiekénél. Az

enyém-tied-övének fogalma néha összezavarodott ugyan lelkében, de mindig gyönyörűen ki tudta magát vágni a szájából.

Durosier tehát Patuval beszélt s csakhamar meg is egyeztek. Patu kotelezte magát, hogy a következő nap folyamán két óriási pontyot szállít a konyhára.

Másnap már kora reggel csezengett Patu a Durosier kapuján. A kosár már ott volt a karján.

— Isteni hall! . . . kiáltott fel örömteljesen Durosier ur, mikor megpillantotta a nagy pontyot, mely ott csapdosott a farkával a kifüvezett kosárban. — Louise, Louise, jér ide hát gyorsan!

Durosier né természet asszonyosság léteire sietve jött közelebb, de meglepetve kiáltott fel:

— Hát a másik hol van?

— A másikat holnap hozom, vagy ma este.

Nem olyan könnyű ilyen állatokat fogni.

— No és az ára?

— Husz frankon alul nem adhatom ezt az óriást.

Durosier gavallér volt s szó nélkül fizetett.

— Most azonban a kerti medencébe kell tenni ezt a halat, mert különben elpusztul — mondta kesernyén.

— De hallja, — szólt közbe Durosier né — biztosan számítok egy másik hasonló nagyságu halra?

— Becsületszavamra számíthat rá! — felelt a paraszt önézetesen.

Akkor este, míg Durosier né a férjével a szakácskönyvet tanulmányozta, hogy milyen szószszal adják a pompás halat, Patu óvatosan átmaszott a kerítésen, végig osont az udvaron s a szökőkúthoz esuzott. Ott minden nagyobb nehézség nélkül kihálászta a pontyot és visszaosont vele az országútra. Negyedórával később pedig megszólalt a kapu csengője.

Durosier nagyon meg volt batva a paraszt szótartásától. Mikor pedig a kosárba pillantott, csak fokozódott öröme.

— Az áldóját! — mormogta. — Ez a hal még nagyobb mint az első volt!

— És kövőbb is — erősítette Durosier né asszony.

— Meghiszem azt — felelt Patu. —

Kiválóságukról ismert, kiállításokon is első díjakkal jutalmazott elsőkézből, feltétlen jóállással árusítjuk.

borsajtóinkat Péterfia-utca 73. sz. alatti rak-tárunkon „Debreczeni vasöntőde és Géplakatosság”.

állásától. Walter Károly indítványa szerint — mondta az elnök: fejezzük ki hálás köszönetünket Glück Frigyesnek aldásos munkálkodásáért és táviratban üdvözljük Glück Frigyeset.

— Most pedig folytatta az elnök — meghalt a király, eljen a király, indítványozom és ajánlom, az eltávozott érdemeiben dus Glück Frigyes helyébe öcsését, Glück Erőst Jánost válasszuk, aki méltó utóda lesz bátyjának. A közgyűlés egyhangúlag megválasztotta Glück Erőst, aki megválasztását röviden megköszönte.

Gundel indítványára a közgyűlés köszönetet szavazott Solti Ödön dr. jogtanácsosnak, Willburger Károly pénztárnoknak és Kiss Lajos titkárnak.

Harc az új ipartörvény körül.

Kommer Ferenc igazgatósági tag terjesztette elő ezután az új ipartörvény-tervezetet. Az előterjesztett tervezetben kifejtette, hogy mielőtt orvos dolgot az a reform, hogy hatósági munkásközvetítők állítsanak fel és más okfejtéseket terjesztett elő, melyeket kivétel nélkül elfogadott a közgyűlés.

Azokban hirtelen felállott Edvi Illés László, a munkaadók szövetségének elnöke és gyújtó hatása, sőt — bár békét hangoztató, — de harcias beszédben rámutatott arra, hogy a hatósági munkásközvetítő által a hatóság munkája módfelelt szaporodnék és így, el nem fogadhatja, annál is inkább, mivel a hatóság nem szakosztály és a munkaadók a hatóság által csak zaklatásnak volnának kitéve. Indítványozza, hogy állítsanak fel munkásügyi kamarákat. Nem ellensége sem a munkaadóknak, sem a munkásoknak és nem akar ellenséges tábort gyűjteni. Pótválasztást, illetőleg indítványt nyújtott be beszéde végén, azíriant, hogy mondja ki a közgyűlés határozottan azt, hogy a hatósági munkásközvetítő ellen állást foglal. (Eljenzés.)

A tüzes beszéd után Szávay Gyula, a debreceni kereskedelmi és iparkamara titkára állott fel és Edvi Illés Károly beszédére röviden ezeket mondta:

— Nem tartozom — ugymond — az egyesület tagjai közé, de e diszes tábórral együtt érzek. Edvi Illés László robbantó hatása ékesszólása és csillogó okfejtése ne ragadja el a közgyűlést. Foglaljon nyugodtan álláspontot, amint érdeke kívánja. A nemrégiben lefolyt kamarai közgyűlésen kifejtettem, hogy a munkásközvetítőt az állam kezébe kell letenni, abba a kézbe, a mely pártatlan és így az örökös összeütkezés kikerülhetik lesznek.

Kommer Ferenc az előterjesztett tervezethez Edvi Illés László megnyugtató-sára még hozzáfűzi, hogy a hatósági munkásközvetítőnél szakosztály lesz felállítva.

A közgyűlés erre Kommer Ferenc előterjesztését elfogadta.

Littke Lőrinc tervezete.

Ezután az indítványok tárgyalása következett: többek között Littke Lőrinc pécsi peszgyógyáros tervezete, amely arról szól, hogy a vendéglősök és kávéosok 1912-től kezdve kizárólag csak olyan pincéereket alkalmazzanak, akik a szakiskolát elvégezték. Így aztán elérhető lesz az, hogy szebb társadalmi pozíciót és életet teremtsenek a pincérek, ami a kávéház, vagy vendéglő javát mozdítja elő.

A tervezet egyébként tizenhat pontból áll, amelyeket szépen megokolt előterjesztésében Littke Lőrinc. A közgyűlés éljenzéssel s egyhangúlag elfogadta tervezetét.

Majd pedig Hegedűs Sándor, a tokaji vinecellérskola igazgatója a tokaji borból kiadott könyvét ismertette s végül az igasi, hamisítatlan bort teljesen megismereni meghívta a közgyűlés tagjait Tokaj városába, ahol a város közönsége szeretettel látja

őket vendégül. A közgyűlés a tokaji borból kóstolót is kapott a tanácsteremben. A közgyűlés elfogadta a meghívást és záradékul megállapodott abban, hogy a jövő évi közgyűlés Budapesten lesz.

Azután Gundel János elnök a közgyűlést köszönettel berekesztette.

A bankett.

A Bika szálloda délszaki növényekkel diszitott hatalmas disztermében két órákor kezdődött a ritka fényességű s közel 250 terítékű bankett.

Az asztalfőn Gundel János szövetségi elnök, Ferenc József rend lovagja ült, jobbján Kovács József polgármester, balján Mártonfi Márton miniszteri tanácsos. Ott voltak: Szabó Kálmán, dr. Benedek János országgyűlési képviselő, Kovács Gyula alispán, Szücs Miklós törvényszéki elnök, Vecsey Imre főjegyző, Materny Lajos ág. evang. esperes, Bachler Károly, Király Gyula, Csóka Sámuel, Oláh Károly, Körner Adolf, Szabó Kálmán városi tanácsosok, Zádor Lajos, Kernhoffer József bankigazgatók, dr. Varga Elemér polgármesteri titkár, Szávay Gyula iparkamarai titkár, Szent Királyi Tivadar iparkamarai szakosztályi alelnök, Végh Gyula rendőrfőkapitány, Boldizsár Kálmán dr. rendőrtanácsos, dr. Veinberger Sándor ipartestületi jogtanácsos, Hauer Bertalan ipartestületi elnök, Tüdös János dr. főorvos, Roncsik Lajos városi főszámvevő.

Toasztokat mondtak: Kovács József polgármester a város nevében a királyra, Gundel János a megjelentekre, Vecsey Imre főjegyző a városi tanács nevében a vendégekre, Szabó Kálmán orsz. képviselő a szakipar boldogulására s az elnökségre, Hauer Bertalan a vendégekre, Kommer Ferenc Debrecen város közönségére, Kovács Gyula alispán a vendéglősökre, Szücs Miklós kir. törvényszéki elnök a vendéglősökre s a sajtóra; továbbá Borsos Károly, Edvi Illés László, Szávay Gyula, Lukács János, Benedek János a választói jogra és Kővári Gyula.

A banketten a Magyar Imre zenekarának tüzes magyar nótái természetesen csak emelték a kitűnő hangulatot.

A bankett végeztével a vendéglősök Áron Miksa és Társa gazdasági telepére rándultak ki, ahol a cég vendégei voltak.

Este a nagyerdei Dobos pavilon nagy termében fényes sikerű táncmulatság volt, a mely a legkellomesebb hangulatban a késő éjjeli órákig eltartott Rácz Károly zenéje mellett.

Visontai Olympusi hegyi bor, 1907. évi kitűnő termés, ugyanazon telep termése, amely a vendéglősök kongresszusának disztribúción felszolgált bort termelte, mintegy 250 hektoliter, akár egészben, akár részben eladó S. Biró Géza szőlőbirtokosnál. Debrecen, Teleky utca 16.

VÁRMEGYE.

Gyűlések a vármegyeházán. Ma két ülés lesz a vármegyén. A hármas bizottság a jövő évre fogja meghatározni a fedeztetési állomásokat. Az építési bizottság szintén ma tart ülést és dönteni fog az új vármegyeház építése ügyében.

Állatképzések a megyében. Hajdu vármegye gazdasági egyesületének igazgató választmánya tegnap délelőtt tartott ülést Kovács Gyula alispán elnökle alatt. Elhatározták, hogy október hó 4-én Földesen, 18-án Hajdudorogon ló- és szarvasmarhakiállítást rendeznek. A szarvasmarhákra 500, a

lovakra 350 korona értékű díjakat tűztek ki aranyban, azonkívül oklevelet kapnak az arra érdemes állattenyésztő gazdák. A kiállítások iránt meggyeszerzte nagy az érdeklődés.

Az állandó választmány ülése. Hajdu vármegye állandó választmánya tegnap délelőtt tartott ülést Kovács Gyula alispán elnökle alatt. A vármegye háztartási alapjának 1909. évi költségelőirányzatát tárgyalták le és azt elfogadták.

Hajdu megye ellen.

Szabolcs megye akciója.

Ujabb nyílt levél.

Szabolcs vármegye területének kiegészítése kérdésében tudvalevőleg e hó 2-án gr. Vay Gábor főispán vezetésével egy 80 tagú küldöttség tisztelgott gr. Andrássy Gyula belügyminiszternél és átnyújtotta a törvényhatóság feliratát, melyben kérte a Hajdu vármegyéhez tartozó Hajdunánás r. t. város, Hajdudorog, Téglás és Hadház községeknek e vármegyéhez való csatolását.

Rákosi Viktor, a hajdunánási kerület országgyűlési képviselője — mint megirtuk — a lapunkban is közölt nyílt levélben fordult gr. Andrássy Gyula belügyminiszterhez s ebben erősen tiltakozik Szabolcs vármegye kérelme ellen. E tiltakozó levélre most Sipos Béla Szabolcs vármegyei főjegyző ugyan csak nyílt levélben válaszol Rákosi Viktornak.

A nyílt levél egész terjedelmében a következő:

Nyílt levél.

Rákosi Viktor urhoz, Hajdunánás országgyűlési képviselőjéhez.

Nagyságodnak Andrássy Gyula gróf belügyminiszter urhoz intézett és a Budapesti Hirlapban megjelent szépirodalmilag kifogásolhatatlan levelét, van szerencsém történelmi alapokon a következőkben helyesbíteni.

Teszem ezt azért, mert Nagyságod becses sorából kilátszik, hogy a nagybecsű levélben foglaltakat Hajduvármegye levéltárából merítette és így természetesen Boockay koráig visszamenőleg nem állottak történelmi adatok rendelkezésére, mert hiszen ezen levéltár anyaga tudvalevőleg csak a 1876-ig, vagyis Tisza Kálmán koráig terjed.

Szabolcsvármegye azonban ezredéves történelmi vármegye lévén, amelyet elődeink tényleg fegyverrel és vérrel foglaltak el Zabolch vezér vezetésével, nekem itt történetesen még Boockay korát megelőzőleg is történelmi adatok állanak rendelkezésre.

Ezen adatok teljesen igazolják Nagyságodat abban, hogy a szabad hajduk iránt lelkesedik és ezeknek keletkezését Boockayval hozza kapcsolatba; csak abban méltóztatik tévedni, hogy ezen lelkesedést történelmi alapon önmagának és Hajduvármegyének méltóztatik monopolizálni. Nem méltóztatott ugyanis az ottani levéltárban adatokat találni, mint én az itteniben; melyek minden kétséget kizárólag bizonyítják, hogy ezen hajdu városok és ezek között maga

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szinszappana

Hajduböszörmény is egészen Booskay idejéig Szabolcs vármegyéhez tartoztak s ha Booskay szabad hajdúvárosokká jelentette is ki a most visszacsatolandó községeket, azok egészen 1867-ig még is csak Szabolcs vármegyéhez tartoztak területileg, minthogy ezt megelőzőleg Hajdu megye nem is volt.

Mellesleg említem csak fel, hogy különben a Hajdu városok nem képeznek e tekintetben kivételt, mert hiszen egész Hajdu vármegyét kivételt csak Kaba képezhet, mint egyetlen község, mely sohasem tartozott Szabolcs vármegyéhez.

Ilyen helyes történelmi alapon történt megvilágítás mellett Nagyságodnak azon aggálya sem fog talán éppen oly okadatoltnak látszani, mely szerint a hajduk magyar érzelmét félti az esetben, ha részben hozzáuk visszacsatoltatnának, mert mi minden esetre magyarabb szellemben szerették őket annak idején, amidőn őket önfeláldozó küzdelmeikért megjutalmazandó, Booskay szabaddokká nyilvánította és később is, midőn Rákóczi alatt Vay Ádám volt az ő kapitányuk, mint 1876. óta Tisza Kálmán és folytatása, mindaddig, amíg sikerült a szabadelvű rendszernek a szabad hajdukat a törvénytelen királyi biztos elé vezetni.

Mindezekből kitűnőleg azt hiszem, hogy nekünk talán több jogunk van büszkének lennünk azon hajdu erényekre, melyek még azon időkből származnak, a midőn a hajduk vármegyénk fiaí voltak, mert hiszen már Booskay ezekért megjutalmazandó: nyilvánította őket szabad hajdukká, mint önkéntek, akik minden esetre csak 32 év óta vallják őket magukénak Tisza Kálmán kegyelméből és e 32 év is elég volt arra, hogy hajdu véreink rövid idővel emellett kénytelenek voltak megalkodva fejet hajtani az osztrák császár által kinevezett királyi biztos előtt.

Amidőn pedig arról beszél levelében Nagyságod, hogy vérük ontásával foglalták el a Hajdu földet, ezt már éppen poétika licentiának kell tartanom, mert éppen olyan tudvalevő, hogy 32 év óta nem folyt vér Magyarországon, mint az, hogy ezen földet a magyarságnak eszélti essz esszandóval Zaboleh veszt foglalták.

Nyiregyházán, 1908. szeptember hó 6-án. Tisztelettel Sipos Béla, vármegyei főjegyző.

Ez a nyílt levél sem marad válasz nélkül, amely a benne foglalt tévedésekre megadja majd a felvilágosítást.

SZÍNHÁZ

A debreceni színházról máramarosszigeti nyári állomásán a régi szokástól eltérőleg néhány nappal tovább marad. Nem végzik be az évadot szeptember huszadika körül, hanem ott maradnak az egész hónapban s még szeptember utolsó napján is tartanak előadást. A drámai társulat marad ott és csak az operett személyzet utazik Debrecenbe. Nálunk október elsején lesz az első előadás a Tatárjárás operett bemutatásával. Másnap azonban már itt lesz és Brankovics György drámát játssza a társulat drámai személyzete is.

Zilahy műsorterve. Zilahy Gyula színházvezető 1908—1909. évi idényre következő műsor tervvezetést állította össze, amelyet a színházbizottságnak is bemutatott. E szerint színre kerülnek: Ujdonságok: 1. Tündérszerelme, nagy operette, Huszka-Martostól. 2. Harang, legenda Pásztor Árpádtól, zenéje Buttykástól. 3. Tatárjárás, nagy operette Kálmán Imrétől. 4. Doilárkirálynő, nagy operette Jall Leóttól. 5. Csókkirály, nagy operette Stojanovitsától. 6. Gépiró kisasszony, nagy operette Baymantól. 7. Nagymama, nagy operette, Csiky vígjátéka után Pásztor A. verssel Mader Rezsőtől. 8. A szép gárdista, premier, Debrecenben Berté Henriktől. 9. Három feleség, nagy operette Lehártól. 10. Sámson, dráma

Bernsteintől. 11. L. Aylou Sasfűök Rostand drámája. 12. Mi történt az éjjel, vígjáték. 13. Romba dől oltár, dráma Serédi Jenőtől. 14. Keserű mézos hetek, bohózat Kövesi Alberttől. 15. Kék egér, bohózat Engel és Horsttől. 16. A kis trafikos leány, bohózat Flers és Caillaraettől. 17. Őszi vihar, dráma gróf Vojnovics Ivántól. 18. Fuzsitus k. a. Reprizek: Operettek: Gasconoi nemes, Dona Juanita, Szép Helléna új rendezéssel, Csepürágó, Gasparóne, Görög rabszolga, Baba, Newyork szépe, Svihákok, Bob herceg, Aranyvirág, Hajduk hadnagya, Koldus gróf, Tiszt urak a zárdában. Dráma, színmű, vígjáték, bohózat: 47. cikk, Egy párisi regény, Brankovics György, Thormidor, Becsület, Uriel-Acosta, Mukányi, Jósolat, Proletárok, Küzdelem a létért, Idegen nők, Niobe, Három pár cipő, Vigécek, Ezopus, Pokrók-fokra, Toldi Miklós, Sabin nők elrablása, Könnyelmű leány, Szent-Iván éjjeli álom, Téli roge, Romeo és Julia, Makrancos hölgy, Liliomfi, Francillon, Válfunk el, Serge Pannine, Erdő szépe, Szevény ifjú története, Kis szörakozott. Népszínművek: Tót leány, Tolonc, Kintornás család, Háromszék leányok, Angyal Bandi, Viola, Lelenc, Kuruc felfang, Huszár csíny, Flórika szerelme, Dalos Pista, Ördög mátkája. Operák: Bűvös vadász, Zsidó nő, Rigolettó, Ernáni.

A színházbizottsági ülés határozatai tegnap élenken foglalkoztatták a színházi élet iránt érdeklődő közönséget. Immár nyilvánvalóvá lett, hogy Zilahy Gyula és Letzter József között nem fog fentállani az a szerződés, amely néhány nap előtt is még a legkomolyabban foglalkoztatta a vezető köröket. Mi történt és mi idézte elő ezt a hirtelen támadt szakadást, a köznapok eseményei megvilágítják. Annyi bizonyos, hogy hullámokat kavart s tanácsuraimék köréből lovagias eljárásra is alkalmat adott.

Letzter József nyilatkozik. Letzter József, a ki néhány hónap előtt Zilahyval társaszerződést kötött a debreceni színház vezetésére s a ki nyomban huszonötezer koronáig terjedő összeggel segítette elő, hogy a színházszület akadály nélkül együtt tartható legyen; most, hogy Zilahy Gyula a színházbizottsági ülésen tárgyalannak jelentette ki ezt a szerződést, a következő nyilatkozatot küldte be hozzánk:

A színházi bérletek dolgában részben páholyosere, részben új bérletek miatt a nagyközönség köréből számosan fordultak hozzám. Tisztelettel kérem, hogy ezeket az előjegyzéseket szíveskedjenek egyenesen Zilahy Gyula ural tudatni, miután én nem állok vele levelezésben. Azoknak a sok jóakaróimnak, a kik részben telefonon, részben levélben gratuláltak a mai napon a társas üzből való megmenekülésemhez, ezúton mondok hálás köszönetet.

Tisztelettel:
Letzter József.

UJDONSÁGOK

* Radó Antal Debrecenben. Radó Antal, a hírneves műfordító tegnap Debrecenben időzött.

* Kinevezés. A belügyminiszter H. Kiss Pál t. b. szolgabíró a belügyminisztériumhoz segédtitkárnak nevezte ki és főispáni titkári minőségben szolgálatára Udvarhely vármegye főispánja mellé osztotta be.

* Jeney kapitány itthon. Jeney Miklós rendőrkapitány szabadságáról hazaérkezett és átvette hivatala vezetését.

* Tanulmányuton. Balkányi Ede dr. tisztiorvos több heti külföldi tanulmányutára ment. Távollétében dr. Varga Emil th. tisztifőorvos helyettesíti.

* Hauer Bertalan jubileuma. Abból az alkalomból, hogy Hauer Bertalan, a debreceni vendéglős és kávéipartársulat élén mint elnök, tiz év óta fejt ki a legnagyobb buzgóságot, az ipartársulat ma diszközgyűlést tart, amelyen Hauer Bertalant fogják ünnepelni szakfársai. Az ünnepélyen részt vesznek az ország különféle részéből Debrecenbe sereglő vendéglősök és kávéosok is.

* Jogász-értekezlet. A debreceni főiskola jogász ifjusága népes értekezletet tartott tegnap a Bika szállodában, melyen általános lelkesedéssel Makfalvi Dósa Istvánt jelölte jogász elnöknek. Ez a bizalom annyival is inkább megtisztelő Dósára nézve, mivel mellette a főiskola régebb hallgatói állanak. Mindenesetre szerencsés a jogász ifjuság választása, mert Dósa Istvánt közimert egyénisége, feltétlen tiszta karaktere és erős akaratereje méltán predestinálják erre az állásra.

* Az idén nem lesznek ellenőrzési szemlék. A honvédelmi miniszter körrendeletet intézett valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságokhoz, továbbá a horvát-szlavonországi megyei hatóságokhoz és Zágráb, Eszék, Varasd és Zimony városokhoz, amelyben értesíti az illető közhatalóságokat, hogy a legénység ellenőrzési szemléi az idén elmaradnak. Kivételt képez azonban, hogy a tartalékos (póttartalékos) hadapródok és hasonló állásuk, valamint a tartalékos (póttartalékos) hadapródjelöltek, akár a közös hadsereg, akár a honvédség kötelékébe tartoznak, kötelesek úgy az idén, mint ezentúl évenként, fő-, esetleg utó bemutatásra megjelenni, amire nézve különben felsőbb parancsnokságaik által is utasított fognak kapni. A tiszti bemutatásokat az eddigi módon ebben az évben is megtartják. A népfölkelés időszakai jelentkező kötelezettsége, mely a múlt évben szünetelt, ebben az évben újra életbe lép; erre nézve a miniszter külön fog intézkedni.

* A főiskolai Énekkar f. hó 9-én tartotta alakuló közgyűlését Mácsai Sándor elnöke alatt. A tisztikar a következőképpen alakult: Jegyző: Domján Lajos 4 th. Protokántorok: Domján Lajos 4 th., Beke Antal 4 th. és Nagy Sándor 4 th. Választmányi tagok: Kézy Ignác 4 th., Fias Kálmán 4 th., Beke Antal 4 th., Nagy Sándor 3 th. és Kollmár László 3 th. Zászlótartó: Nagy Sándor 3 th.

* Csöd. Kazár Lajos üvegkereskedő csödbe jutott, a debreceni kir. törvényszék tömeggondnoknak dr. Vajda Józsefet s helyettesül Szilágyi Bálintot nevezte ki.

* A szevedélyes dobányos. Balogh Antal hajdusoboszlói gazdálkodó a napokban Debrecenből haza felé utaztában beült egy „nem dobányzó” szakaszba. Dacára a tilalomnak, Balogh rágyújtott, amiért a kalauz figyelmeztette a rendre. Balogh erre dühbe gurult és rátámadt a kalauzra. A kalauz följelentette az esetet felettes hatóságának, amely most a királyi ügyészséghez fordult panaszszal.

* Összevétel. bünygyi osztály morban élő ass korosmarosné korosmából hverte, hogy sul. A rendőrség a megindította z

* Tegnap. folyamán a kötetek be az al Kozma Roza re iz. 8 hónapos.

* A nem. tokhoz! A egyik közl közönség e Jóska elmé szegény en mindég a c sában műk buzgó színé vэгzet ilyen a legnagyobb még nagy gyermeke, e a nemessziv most írásu színház sz ladját se ha ládfő az él kitört, juttar ladhöz igr valamelyes borult elm egykori tá sület megh áldozatot.

* Mészol. Andrásné nag 100 korona ér elloptak. A c személyében k

* Ehrlich. felvételi vizs. A tanítási mo akadémia tant pitást. Működ Ehrlich Józse szágos magya vendéke (zon hegedű és zo okleveles cím az Egyetértés szak.

* Takál. szülő és tanu lapotban, ugy legelősebban áll tehát „Ac uma könyv- Piacz utca 24 ben. Telefon

* Ügyv. mébe. Az új ben szükségé nyomtatvány dor papirkere

* Iskol. István cégnél denfelé író é

* Purit. róza illatu, linnal készül a már jól isz 1 drb. 70 sll mek szappan Mindkét szaj szappan-gyá eeben. Jóska

* Szül. ajánljuk a E az összes isl ódon és új denfelé papí

* **Összevert asszony.** A rendőrség bünyői osztályán tegnap egy, nagy nyomorban élő asszony tett feljelentést egy koresmárosné ellen, aki azért, mert férjét a koresmárosból haza akarta hívni, úgy összeverte, hogy súlyos sérüléseket szenvedett. A rendőrség a brutális koresmárosné ellen megindította az eljárást.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Kozma Róza ref. 8 hónapos, Grósz Lajos izr. 8 hónapos.

* **A nemes szívű emberbarátokhoz!** A debreceni színtársulat egyik közkatona, a debreceni közönség előtt jól ismert Nagy Jóska elméjére homály borult. A szegény ember, aki évtizedek óta mindég a debreceni színház körülszában működött, lelkiismeretes és buzgó színész volt, most hogy a végzet ilyen súlyosan beteggé tette, a legnagyobb nyomorba jutott s még nagyobb szegény felesége, gyermeke, egész családja. Azokhoz a nemesszívű emberbarátokhoz szól most irásunk, akik a debreceni színház szerényebb tagjainak családját se hagyták el, amikor a családfő az élet nehéz küzdelméből kitört, juttassanak a nélkülöző családhoz irgalmas szívvel addig is valamelyes adományt, amíg az elborult elméjű színész családjáért egykori társai és a színész egyesület meghozhatják a legnemesebb áldozatot.

* **Méztolvajok.** A napokban F. Szabó Andrásné nagycseri méheséből körülbelül 100 korona értékű mézet ismeretlen tettesek elloptak. A csendőrség a tetteseket két fiú személyében kiderítette.

* **Ehrlich József zeneiskolájában** a felvételi vizsga tegnap délután megtörtént. A tanítási módszer a magyar kir. zeneakadémia tanterve szerint nyert megáallapítást. Működő tanárok és iskola-vezető: Ehrlich József, Erberné Steiner Irén az országos magyar kir. zeneakadémia volt növendéke (zongoratanász), Ehrlich József hegedű és zongoratanász, Fodovinecz Elza okleveles cimbalom tanárné, Schiller János az Egyetértés karnagya zeneelméleti tanászak.

* **Találtatott egy forrás,** ahol minden szülő és tanuló könyveit új és használt állapotban, ugyiszintén írószerek szükségleteit a legelőbbban szerezheti be. Saját érdekében áll tehát „Azéül Henrik” modern antiquáriuma könyv- és papirkereskedését felkeresni. Piac utca 24., a ref. kistemplommal szemben. Telefon 575.

* **Ügyvédek és kereskedők figyelmébe.** Az új végrehajtási törvény értelmében szükséges „Bejelentés” és „Értesítés” nyomtatványok kaphatók Hegedűs és Sándor papirkereskedésében, Kossuth u. 11.

* **Iskolakönyvek ódon és új állapotban** Telegdi K. Lajos utóda, Éperjesy István cégnél beszerezhetők. Ugyanott mindenféle író és rajzszerek is kaphatók.

* **Purítás szappan, felsőes fehér-rózsás illatú, fehér színű, bőrfinomító, lanollinnal készült remek szappan,** méltó párja a már jól ismert pármái ibolya szappannak. 1 drb. 70 fillér, 3 drb. 2 kor. Kitűnő gyermek szappan 1 drb. 40 fillér, 3 drb. 1 kor. Mindkét szappant készíti Szabó Béla pipere-szappan-gyáros, Miskolcon. Főraktár Debrecenben, Jóska és Jóna drugériájában.

* **Szülők és tanulók figyelmébe** ajánljuk a Hegedűs és Sándor céget, ahol az összes iskolákban használt tankönyvek ódon és új állapotban beszerezhetők, mindenféle papír-, író- és rajzszerekkel együtt.

Falk Miksa meghalt.

Budapest, szeptember 10.

Hosszu, évekig tartó betegkedése után meghalt ma Budapesten Falk Miksa, a régi szabásu és rendszerű politikusok és újságírók egyik legöregebb, legtekintélyesebb alakja. A kiegyezés után állandóan, évtizedekig vezéralakja volt a hatvanhetes politikának és meggyőződését magyar szívvél védelmezte, német nyelvű cikkeiben is. A koronázás esztendejében a királyné magyar tanítója volt és azzal, hogy a nemzetet, nyelvét, országát a fejedelemasszonnyal megismertette, megszerettette, olyan hazafias szolgálatot tett hazájának, amelyet nem lehet elfelejteni. Tragikus véletlen, hogy éppen azon a napon halt meg, amelyen, — tiz esztendővel előbb — Erzsébet királyasszony.

A magyar közéletnek nagy halottja van. Falk Miksa, a szabadelvű pártnak oszlopos tagja, a Pester Lloyd főszerkesztője ma reggel nyolc órakor Dorottya utcai lakásán meghalt. Falk Miksa ma reggel 7 órakor érkezett meg Ischből súlyos beteg. Leemelték a kocsiból s úgy vitték lakosztályába. Azonnal ágyba fektették, ahol Falk néhány perc múltán meghalt.

Falk Miksa, a magyar hírlapírók nesztora, született Pesten, 1828. október 7-én. Nyolcvan évet élt tehát. Atyja jó módú kereskedő volt, de aztán a balsors elszegényítette s családja végigküzdötte az élet kalvariáját. Falk kitűnő tanuló volt, pedig idejének nagy részét mások tanításával, kenyérszerzésre fordította.

Már ifjú korában magyar költők verseit fordította németre. Nem volt 15 éves, mikor a Spiegel és az Ungar című lapokban munkái napvilágot láttak. Lefordította Jósika regényeit és Zrinyi költői munkáit. Aztán Bécsbe került és a politechnikum hallgatója lett. Híres cikkeit a P. Naplónak és a Magyar Sajtónak onnan küldözte. F. K. jegyű cikkei vetették meg alapját hírnevének. Sorsa később Széchenyivel, a legnagyobb magyarral hozta össze, akinek bizalmát teljes mértékben megszerezte.

A kiegyezés megkötése után tért haza és átvette a Pester Lloyd szerkesztését. Lapját magas színvonalra emelte és általa hatalommá vált. Nagy politikai karriert futott meg s előadói beszédjei valóságos mesterművei a parlamenti szónoklatoknak. Nevezetes szakasza életének az, a mikor Erzsébet királyasszonyunkat a magyar nyelvre oktatta s e révén a nemzetnek soha nem muló szolgálatokat tett. Elnöke volt az újságírók nyugdíjintézetének, örökös tiszteletbeli tagja az Otthonnak és az Újságírók Egyesületének. Hosszu időn át képviselte a főváros ötödik kerületét, majd a főváros első kerületének volt képviselője. Szépirodalmi dolgozatai is feltűnést keltettek. Korrajzai: Eötvös Józsefről, Szabenyiről valóságos mesteri alkotások.

Tiz esztendeje.

Hódolás Erzsébet királyné emlékének.

Budapest, szeptember 10.

Ma tiz esztendeje, hogy Erzsébet királynét Lucceni anarkista leszurta. Tragikus halálának ezt az évfordulóját az egész magyar nemzet méltó megatartással üli meg.

Budapesten ma délelőtt fél tizenegy órakor a nevével elnevezett fogadalmi templomban gyászmise volt. Ez a szertartás

igen ünnepélyes és impozáns volt. Az Ulló-utat, ahol az Erzsébet fogadalmi templom van, már kilenc órakor nagy néptömeg lepte el. A közönség kíváncsian nézte a miniszterek, főhercegek és udvari személyek fogatait.

A népszerűbb urakat hatalmasan megéljenezték.

A misén jelen volt 6 felségén kívül az udvar részéről Frigyes főherceg, József főherceg Augusztia főhercegnővel, Lipót Szalvátor főherceg, Mária Valéria főhercegnő, a kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök, gróf Apponyi Albert kultuszminiszter, Josipovich Imre horvát-, Günther Antal igazságügy- és gróf Andrássy Gyula igazságügyminiszter, Kossuth kereskedelmi miniszter betegsége miatt nem vehetett részt a gyászmisén. A notabilitások között ott láttuk még a templom-építő-bizottság összes tagjait, azonkívül számos katonai méltóságot, államtitkárokat s egyéb hivatali vezető férfiakat.

Az utca képe már a kora délelőtti órákban kezdett elevenedni. Mindenfelé, amerre 6 felsége elvonult, erős rendőri kordon tartotta vissza a nagyszámu közönséget.

A járdák mellett gyalogos, az uttesten pedig lovasrendőrök cirkáltak teljes díszben. A rendre természetesen dr. Boda Dezső főkapitány ügyelt fel személyesen s adott utasítást a kirendelt rendőrfelügyelőknek.

Az első udvari fogat fél tiz órakor hagyta el a királyi palotát s háromnegyed 11 órakor ért az Ullói uti Erzsébet-templom főbejáratához, ahol a felségeket Samassa József egri bíborosérsek fogadta.

Ő felsége katonai pontossággal, pont 11 órakor ért az Örökimádás templomhoz. Amerre a kocsija elhaladt, a közönség néma fejhajlással üdvözölte az ősz uralkodót, ki mellett Paar főhadsegéd ült.

A templom bejáratánál ő felségét a főhercegek, katonai méltóságok, a kormány fent nevezett tagjai, a város részéről Fülepp főpolgármesteren kívül számos notabilitás a papság élén fogadta.

A templom előtt a rendre Pavlik rendőrfelügyelő, Schobert rendőrkapitány, a templomban Beniczky Tamás rendőrfelügyelő ügyelt nagyszámu rendőrrel.

TÁVIRATOK.

Eulenburg herceg vizsgálati fogságát megszüntetik.

Berlin, szeptember 10. Eulenburg herceg állapota annyira súlyosbodott, hogy az ügyészség kérte vizsgálati fogságának megszüntetését. A vizsgálóbíróság holnap valószínűleg megszünteti a fogságot és a beteg herceget liewenbergi kastélyába szállítják.

Bosznia forrong.

Maglaj, szept. 10. Mintegy kétszázötven bosnyák katona ma fel-lázadt. A katonáknak ez a lázadása határozottan összefügg a mostani boszniai mozgalmakkal.

A delegáció ülését elhalasztották.

Budapest, szept. 10. A közös minisztertanács délután egy órakor kezdődött és esti fél hatig tartott. A közös minisztertanács megállapodás szerint a szeptember végére tervezett közös delegáció ülése október első napjait elmarad. A delegáció ülése napjának pontos megállapítása, egy ujonnan, szeptember utolsó napjaira összehívandó minisztertanácson fog megtörténni. A delegáció ülésének elhalasztásáról kétféle verzió kering. Egyik az, hogy a közös költség végleges megállapítása még ma sem történt meg. Ellentétük merültek fel, különösen a hadügyi költségvetésről. Továbbá

Bosznia hátró közös pénzügyminiszter jelentése boszniai utjáról s ott szerzett tapasztalatáról, valamint a bosznia—hercegovinai községi, provinciális életéről való előterjesztése, mely kizárja a boszniai alkotmányosság megadását. Más verzió szerint a delegáció ülését azért halasztották el, hogy alkalmat nyújtsanak a magyar kormánykának a katonai kérdések bő megvitatására s a katonai kérdések közötti bizonyos junktim létesítése iránt. A delegáció október első napjai előtt semmi esetre sem ül össze, már csak azért is, mert a spanyol király bécsi vendégszereplése előtt nem akar tárgyalni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Egy pohár víz.** A Merkantill-bank mint szövetkezet hivatalhelyiségeiben aug. 25-én épületes botrány játszódott le. Az ott alkalmazott Stern Juliska könyvelőnőt megsértette a pénztáros, majd egy pohár vízzel leöntötte. A kisasszony rögtön otthagyta állását és feljelentésben kérte a pénztárost két rendbeli becsületsértés miatt megbüntetni s öt három havi felmondási időre járó fizetésének megtérítésére kötelezni. Az ügyben nemsokára meglesz a tárgyalás.

§ **Visszavont panasz.** A debreceni kir. törvényszéken mára volt kitűzve Rónay Istvánnak Bálint Endre nagykarolyi lakos ellen nyomtatvány utján elkövetett rágalmozás vétsége miatti pörének esküdtszéki főtárgyalása. Azonban a főmagánvádló panaszát visszavonta s így a tárgyalás elmarad. A behívott esküdteknek tehát ma nem kell megjelenniük. De a hétfői tárgyaláson már kötelesek megjelenni.

§ **Örült volt-e Sycinszky.** Lemberg-ből sürgönyzik: Potocky kormányzó gyilkosának, Sycinszkynek védője, dr. Starosolsky meglátogatta tegnap a börtönben védencét, hogy közölje vele a semmitől határozatát. Sycinszky azt mondta, hogy a határozatról már táviratban értesítette őt Okunjevsky képviselő s egyáltalán nem volt meglepve. Nem akarja, hogy örüljenek tartásuk és eszelekedetük úgy tüntessék fel, mintha azt zavarodott elmével követte volna el. Okunjevsky, nyilatkozván egy újságíró előtt, kijelentette, hogy Sycinszky védői se idegen bíróság delegálását nem fogják kérni, se pedig azt, hogy Sycinszky elmeállapotát ne lenygel orvosok vizsgálják meg. Ilyen indítványt nem célt úgy sem érnének. Mihelyt az akták Bécsből visszaérkeznek, a vizsgálóbíró amugy is elrendeli Sycinszky elmeállapotának megvizsgálását.

HIREK.

Egy tüzoltó szövetség ünnepe. A hevesmegyei tüzoltószövetség Gyöngyösön tartotta meg e hó 8-án ez ideig rendes közgyűlését fényes ünnepek keretében. A zene- és dalegyüttes közreműködésével zenésmise volt, miközben a Kozmáry Dezső vándordíjazást megáldvták. Kemény János polgármester ezután a vásártéren felállított tüzoltócsapat előtt átnyújtotta a városi képviselőtestület díszalbumát a gyöngyösi tüzoltó- és menőegyesület parancsnokának, Beresényi Gyulának. Ezután megtartották a járási és vármegyei tüzoltó-versenyeket. Dehón banket volt, amelyen Öváry Ferenc országgyűlési képviselő, az országos tüzoltószövetség alelnöke a szövetség védnökére, József főherceg ültette poharát; majd több felcsontó hangzott el. A közgyűlésen Öváry Ferenc az Erőközpont elnöke

titkai tagokká választották. Serfőző Géza, Pestvármegyei tüzoltószövetségének elnöke meghívta a hevesmegyei szövetséget az 1911-ben Veszprémben tartandó kongresszusra. Jászberényi Miklós megye tűzrendészeti felügyelő emlékezett meg Kozmáry Dezső emlékeről. A gyűlés a díszalbumért hálaíratot intéz a város képviselőtestületéhez. Este 7 órakor osztották ki a jutalmakat.

Gyilkos villámcsapás. Nyitra-ról írják nekünk: Jánosgyarmat barsmegyei községben Grosz Péter nevű 60 éves földmives 15 éves unokájával, Grosz Hieronimusszal a mezőre ment szántani. Közben nagy vihar keletkezett és a villám Grosz Pétert unokájával együtt agyonütötte.

Újabb sztrájkmozgalom Fiumében. Fiuméből jelentik: Alig két hónappal a tengerész-sztrájk után a Magyar-horvát hajózársaság gépészei ismét engedetlenkednek. A mind nagyobb arányokat öltő elégedetlenség oka az, hogy az igazgatóság a 400 és 200 koronás drágasági pótlékon kívül a megígért kedvezményeket ma sem adta meg. A szolgálati pragmatika ügyében pedig, amiért első sorban léptek sztrájkba, semmi intézkedés nem történt. Kellemetlenül érinti a gépészeket az is, hogy a drágasági pótléknál különbséget tesznek nős és nőlen gépészek között, holott az általános drágaság egyformán sújtja őket. A szolgálati idő arányos beosztása tekintetében sincs változás. A gépészek azt is hangsúlyozták, hogy a kapitányok nem támogatják őket teljes odaadással, hanem eszerben hagyták őket éppen a legfontosabb pillanatokban. Az elégedetlen gépészek gyakran tartanak összejeveteleket, hogy helyzetüket megjavítsák.

CSARNOK.

Az ördög játszik.

(Elbeszélés.)

Irta: Rostkowiez Arthur.

(Folytatás.)

Hetek beletelnek, mire a válasz megjő. A szegény kivándorló a szívéhez szorítja a levelet, azután végigcsokolja százszor minden sorát. A könyve zörpöként perog reá és az elmosódó sorokban ég a fájdalom. Ha a levélnek fáj elszakadni a fáról, hogyne fájna a szegény kivándorlóknak elszakadni a családtól? Nem tudja ezt érezni senki, csak az, aki már érzője volt ennek a fájdalomnak.

Milliószor érezte a kivándorló fájdalmát Sirokmán János. Nem csufaságból mondták rá, hogy Sirhatszán János a neved. Az esztendő házas paraszt, amikor a föld alatt a rég' elpusztult világ halott fából szenné változott fekete gyémántot eskányozta, sokszor felzokogott nagy fájdalmában. Minden órában megátkozta az ördög tallérját, de azért csak ott maradt. Bűvös ereje van az ördög pénzének. A csengése után szalad a sok szegény ember, mint a lidéreláng után a kincskereső. Elkárhazott az mind, aki az ördög tallérja után szalad.

Míg az ember az ördög-tallér rabszolgaságában sanyargatta magát, az asszony otthon élte az urahagyott menyecske szomorúságból álló napjait. Csupa zokogás volt minden levele. De mit érzett az Amerikába szakadt férj, mikor olvasta, hogy a szemefénye, a kis Andriška, a szerelmük összekötő gyermeklánca, meghalt. Micsoda örült fájdalom szakgatta a szívét! Még csak a temetésen sem lehetett otthon! Porrá hull, addig a testéből szakított test, a lelkéből kivált lélek mig baba kerest. De a dollár az átkasott dollár csak esengőt-bongott tovább és az ördög rabszolgája csak üres maradt.

Folyt. köv.

Áru- és értéktőzsde.

Szeptember 10.

Budapesti gabonatőzsde.

Szilárdan tartott áron elkel (50 kilogrammonként) 50,000 mm. buza.

Rozs, tengeri szilárdan tartott, szab változatlan.

A határidő-üzlet.

A mai határidő-üzlet a készárúval való áruval folytatán szilárd irányzattal nyílt meg. Később azonban a spekuláció realizálása következtében a gabonaművek ára mérsékelt forgalom mellett néhány fillérrel olcsóbb lett.

As árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza október	1139	1137—1136
Buza ápr. 1908.	1167	1169—1164
Rozs októberre	945	947—943
Zab április	970	971—968
Zab októberre	803	802—801
Zab április	804	803—807
Teng. áru	—	—
Tengeri május 1909	740	743—740

Budapesti értéktőzsde.

Jobb külföldi jegyzések nyomán barátságos hangulattal folyt le a mai előtőzsde. Az értékek árfolyamai nyugodt hangulattal zártak. A forgalom mérsékelt volt.

A kis-macsi tejjgazdaságban kapható házhoz szállítva.

Csemege-vaj,

1 1/2 1/4 kilós csomagokban — ár 4 kor. 2 kor. 1 kor.

Hab tejszín,

1 ltr. 0.5 0.2 literes palaokban — ár 2 kor. 1 kor. 50 fill.

Teljes tej,

2 és 1 literes palaokban ltr-ént 24 f. Megrendeléseket elfogad a gazdaság, (városi telefon 591) vagy Mayer Jenő csemege-üzlete.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13

Eladó 2 darab szőlő a sámsoni kertben!

Az egyik darab területe 1200 négyszögöl, van rajta pajta is, ára 1100 frt., a megvételhez 700 frt. készpénz elegendő. A másik darab szőlő területe 600 négyszögöl, ára 550 frt.

Mindkét darab szőlő a Veres István ur és neje tulajdona és a sámsoni vörkertken, az első járásban, a kertségi jövizü kut mellett van!

Borsajtók Bonyomózsákok szőlőzuzók faputtonok

Sesztina Lajos

vasútleben. Piac utca 23.

1908 szeptember 11

Szépesség
KAISER B...
és fehérré...
lásra. Nagy...
ségénél. A P...
puhává tesz...
Vigy...
valódi csak p...
teljes u...
Egyedülkés...
Voith

Eperje
K

Magyar tal...
66% Tüzel...
érhető el uj...
R...
alkalmazásáv...
az összes o...
állam...
Több e...
Nagyság sze...
ható...
TÖTY...
vaskereskedé...
gyorsfűtő

LASZ
ÁLL
RE...
nagy és kis...
T

Ha
nyom...
JO...
kivá...
100...
AZO...
MIHA...
könyvnyo...
Piac

Kaiser Borax

Szépesség és egészség ápolására!
KAISER BORAX a bőrt finom, üdévé és fehérré teszi. Kitűnő száj- és fogápolásra. Nagyon hasznos hurut és rekedtségnél. A Kaiser Borax minden vizet puhává tesz és a legjobb bőrtisztítószer. Vigyázz a bevásárlásnál!
valódi csak piros dobozban, 15, 30 és 75 fillér teljes utasítással. Hiányosbátlan.
Egyedülkiszítő Osztrák-Magyarországnak
Voith Gottlieb Bécs III., 1.

...
DEBRECENBEN.
...
Molltergin.
...
A bór ápolás kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a Molltergin.

2548—1908.

Hirdetmény.

A város tulajdonát tevő „Füüdő” kert, a hozzá tartozó szántó ingatlanlannal együtt az 1909. 1910. és 1911. évekre haszonbérbe adatik.
A haszonbérbe vételre vonatkozó nyilvános árverés 1908. évi szeptember hó 16. napján d. e. 9 órakor lesz megtartva a számvevői hivatalban; a feltételek addig is megtekinthetők a főjegyzői vagy a számvevői hivatalban.
Kelt Hajduböszörmény, 1908. szeptember 9.
Városi tanács.

Hirdetmény.

Mindazon zálogtárgyak, melyeknek határideje lejárt, szept. hó 18-án, délután 2 órakor hatósági kiküldött jelenlétében eladatnak
Debrecen, 1908. szept. 1.
Debreceni közizálog kölcsön Intézet r.-l.

A HAJDUBÖSZÖRMEGYEI MEHÉSZEGYELET
MÉZ
TERMÉKEINEK HEGGIZOTT ELÁRUSÍTÓJA
DEUTSCH LAJOS
FÜSZTERKERESKEDŐ PIAC-UTCA 38

1 kgr. PERGETETT MÉZ 1 kor. 20 fillér.

Intézeti fehérneműek előírás szerint

Matracok — paplanok — ágyhuzatok — flaneltakarók — esőernyők — gallérok — nyakkendők — zsebkendők — harisnyák,

Donogán és Somossynál
Debrecen, kistemplombazár.

Moskovits József
uriszabódivatterme
Angol és hazai szövet ujdonságok raktára
A legelegánsabb
urruha különlegesség
elsőrendű szabóműhelye
Piac-utca 46. szám az udvarban.

Eperjesi cserépkályhák
gyári raktára és
egyedár usítása
Debrecen és vidékére
KOVÁCS GYULA
vasüzletében
a „Blka” szálloda mellett.
1738

Magyar találmány! Magyar ipari
66% Tüzelőanyag megtakarítás 66%
érhető el új és régicserep kályhánál a
RAPID
alkalmazásával. Bizottságilag kipróbálva az összes európai és amerikai egyesült-államokban szabadalmazva.
Több előismerő oklevel.
Nagyság szerint 30—36 koronáért kapható és megrendelhető:
TÓTH GYULA
vaskereskedésben (Telefon 29) és a „RAPID” gyorsfűtő vállalatnál (Telefon 647)

LASZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI
RENDELŐ-IRODÁJA
nagy és kis állatok részére Csapo-u. 30.
Telefon 553 sz.

Ha pénzt
aldossa
nyomatványra!!
ha celszerű, izléses
JÓ MUNKÁT
kiván, — hívja telefonon
106. számot,
azonnal jelentkezni fog
MIHÁLY SÁMUEL
könyvnyomdája és papirkereskedése
Piac-utca 30. szám

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapo-u. 13
Sokan kerestek nálam kisebb értékű házat, no most itt az alkalom! Olcsó ház a városban és kevés pénz is kell hozzá.
Az apafi utca 147. számú ház, ára 1400 frt. 650 frt. kell hozzá, a többi rajta maradhat. Tiszta téglá épület, cseréppel fedve, van rajta 1 utcai szoba, konyhával és 1 udvari szoba, 3 fűskamara stb. A jelenlegi tulajdonosa ezen házat 1500 trtért vette, de mostani üzlethelyisége olyan messze van tőle, hogy lábfejése miatt kénytelen házatól még veszteséggel is megválni. Az Apafi-utca az Árpádtéren van (Csapo-utcában) jobb kéz felől.
Kli a foglalót előbb hozza, azé a ház!

A legkényelmesebb és legtartósabb saját készítésű
női és férfi kész cipők
kaphatók szolid ár mellett
Griczmann Gyula
cipész üzletében
Piac-utca 20. szám.
a váresház alatt.
mérték utáni megrendelések divat szerint, valamint hibás láb-
buaknak, ludtalp, betétes és más ortopéd munkák, a legnagyobb szakértelemel készíttetnek.

Az
Ott Károly at.
cég áruháza
Kossuth-utca, városháza alatt,
feloszlik.
A raktáron levő
Csipkék nőigallérok és
nyakkendők
rendkívül olcsó
árért
lesznek elárusítva.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 40 fill., minden további szög 4 fill., vastagabb betűvel nyomtatott szög 8 fill.

Levélbeli tudakozásokhoz postabélyeg visszatérítendő, 52 hsz a szükséges postabélyeg befizetendő.

Apró hirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS.

"DONGONAK" levele van a kiadóban.
 PÁRTFOGÓJA leszek csinos, fiatal 16-18 éves barna leánynak, Levelek „Komoly barát” címe alatt kéretnek.

AJÁNLAT.

ALSOBB osztályú tanuló, jobb izraelita családnál teljes alátámasztással elfogadtatik mérsékelt áráért, Széchenyi-utca 32. szám.

20 fillér egy kiló méz édes csomaga szálló, Simonffy utcai 4. sz. vassátorba.

EGY csinosan butorozott utcai szoba hölgy részére kiadó. Cim a kiadóban. 11038

TELJES ellátásra tanulási ellenőrzéssel elvált 1-2 középiskolai tanulót izr. tanár Cim a kiadóhivatalban.

NOVEMBER 1-re kiadó garzon lakások Battyányi utca 14. 10064

ELSORENDEI saját termésű csomaga szálló kosaranként kapható Benyáts Emil főtéri üzletében. 9882

ISKOLAI idényre ajánlok a női kézimunkához tartozó összes anyagokat, mintakönyveket, pamutokat, horgoló cérnákat a legolcsóbb árban szerkeszthetők meg: Füstös Dezső elővándor és női kézi munka üzletében Piac u. 12. sz.

A CSAPO utca 10. számánál egy bolti helyiség november hó 1-től kiadó. Cim a kiadóban.

LEGUJABB! Ön-beretv alkalmas készletek, teljesen veszélymentes, 12 darab kétélű pengével 14... Cynla üzletében Piac-utca 9. sz. 8526

4 szobas lakás kegyelmes melegekkel és egész tavaszi kiadó, azonnali átvehető esetleg a ház is kiadó. Cim a kiadóban.

TENYÉR jósnő most jött aradról. Lakása Honvéd-u. 70. sz.

INTELLIGENS uri esztas 2-8 urat kosztra elfogad. Cim a kiadóban.

EGY jó forgalmu tőzsde a főtéren kiadó. Cim a kiadóban.

NÉGY uri ember részére házi kosztott adnék. Bethlen u. 13. sz.

KONYHÁKI Gyári áron alól még kaphatók, Battyányi-utca 31.

Csinosan butorozott külön bejárattal szoba 1 vagy 2 ur részére teljes ellátással vagy anélkül azonnal kiadó. Kossuth-u. 58. sz. ajtó 6.

Mézédes csemege szálló kapható özv. Kálmán-hegy Mórné „Katalin” telepén. Városi árusítás Battyányi-utca 14.

KERESLET.

HAJDU Szabolcsón Kiss Pál fűszer üzletében egy tanuló felvétetik.

TANULÓK felvétetek Ullman Salamon fűszer-nagy kereskedésében Piac u. 81. sz. Telefon szám 882.

ÖGYES fűszerkereskedő segéd jó detalista, azonnal felvétetik. Cim a kiadóban 10094

EGY jó családból való fiu tanuló felvétetik Félgyógyász János fűszer üzletében. Piac-és Miklós-utca sarok. 10051

EGY helybeli ismerettségű bíró meglelt ember pénzbeszedés felvétetik. Cim a kiadóban.

Galler, készülő fényező gépmunkához és egy ügy-nök férfi vagy nő a gyűjtő kocsikhoz felvétetik. Gómszoros Széchenyi-utca 43.

EGY elárusítóné varrógép üzletbe ki szabni és varni tud azonnali belépésre kerestetik Cim a kiadóban.

ELADÁS.

AZ ÖNDÖDÖN 9 öl föld eladó, értekezhetni Mester utca 39. sz. 11014

KÉT matt szekrény, egy szalon garnitur, egy nagy íróasztal eladó Oláh István műasztalosnál Darabos utca 54. sz. 10093

ELADÓ HAZ Bundi utca 12. szám.

A CSÁPÓ utca 10. számú ház eladó. Cim a kiadóhivatalban.

15-20 vaggon rózsa krumplics eladó Geréby Pál gazdaságában. 9939

EGY asztali és egy tornyos konyha eladó. Bercsényi utca 48. szám.

JÓ karban lévő asztali lámpák eladók. Cim a kiadóban.

ELADÓ majorsági föld 6 Kénya föld 33 sz. hízaló jutányosan eladó több épület, termő szőlő és lucarnással, értekezhetni ugyanott.

ELADÓ 2 és fél nyilas szálló van rajta kényelmes uri lakás. Ertekezni Magos-u. 11.

KIADÓ. Néhai Ifj. Ujváry György féle fűszerüzlet helyiség Bethlen- és Hajó utca sarkán. Az áru és berendezés eladó. Ugyanott egy nagy lábbal hajtható utajer kőszőrűk reszelő vágó szereszkék ülők, kész reszelő és rás-poly eladó.

KITÜNŐ forgalmu fűszerüzlet családi okból ezennel átadó. Bővebet a kiadóhivatalban.

Szóró-rosta, konkolyozó eladó. Ertekezhetni déli órákban Kossuth-u. 38.

PEDÁLOS cimbalom eladó. Bethlen u. 74. sz.

COGNAC
Dékány Péter
ÉS TÁRSA

Promontori cognac gyárából
 Leggondosabban kezelt
 magyar gyártmányt
 Minőség tekintetében a drága francia
 áruval teljesen egyenértékű!

Legjobb órák,
legszebb ókszerok
 szelid árban jótállással

Kurián Gyula műórás
 Debrecen, Piac-utca 42. szám.

FESTŐISKOLA
Rajzó Miklós
 festőiskolája
 Piac utca 42. sz. a.
 Hátul a kórhelyiségben megnyílt.

Beiratkozásokat ugyanott elfogad
 d. o. 9-12-ig, d. u. 2-4-ig.

BOROS HORDÓK
ÉS TAPOSÓ KÁDAK
 használt és új minden nagyságban és mennyiségben kaphatók
Péterfia-u. 76. sz.

Szatmári részvényt
 veszek bármilyet, ugyszintén
10 frankos szerb sorsjegyet,
 árfeltűntető levélre azonnal válaszolok.
Horváth Béla
 Szatmár.

Matild crém, kenőcs, szappan
 Matild szépítő szerekek párja nincs, leve-szik a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vime-dlít vagy bármint bőroszultó dolgot. A matild crém teljesen zsirtalan puder alá nappali hasz-nálatra romok ráncfedő, 5 perc alatt fehérit, a kézbernek is utólrhetőden fehéritője, fluo-mitója. — Ártalmas anyagot, higanyt, élmét nem tartalmaz. — Készíti:
Kun István gyógyszerész
 Debreczenben.
 Főraktár Tóth Béla gyógyszerüzletre, Tisza-palota. — Kapható még az ország minden gyógyszerüzletében.
 Ha nem használ, árát visszaadom.

MOLL-FELE
SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyet és aláírását tünteti fel. A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorfőros és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj-bántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szerek évtize-dek óta mindig nagyobb eltarjédést szerzett. Ára egy lepcséteit eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE
SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi ha mindegyik üveg Moll A. védjegyet tünteti fel. „A. MOLL” feliratu óno-zattal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsil-apító bedörzsölési szer-köszvény, csusz és meg-hülés egyéb következmé-nyeinél legismertesebb népszor.

Egy ónozett eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

Moll gyermek szappanja
 Legfinomabb, legujabb módszer asorint készítik gyermek és hölgy szappan a bőr okszertü ápolá-sára gyermekek s felnőttek részére. Ára darabon-kint 40 fill. öt darab 1 kor 80 fill.
 Minden darab gyermek-szappan „Moll A.” véd-jegyével van ellátva.

Főszéküldés:
MOLL A. gyógyszerész
 cs. és kir. udvari szállító által.
Bécs Tuchlauben 9. szám.
 Vidéki megrendelések naponta postautánvét mel-lott teljesítettek.
 A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláír-sával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.